

Sygnatura akt VI Ka 685/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 września 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Arkadiusz Łata

Protokolant Magdalena Gowin

przy udziale Adama Latki

Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2016 r.

sprawy **A. K. ur. (...) w P.**

syna A. i H.

oskarżonego z art. 178a§1 i 4 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego i obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 23 marca 2016 r. sygnatura akt IX K 1771/15

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż uznaje że oskarżony czynów przypisanych mu w pkt. 1 dopuścił się w krótkich odstępach czasu i z wykorzystaniem takiej samej sposobności;
2. w pozostałej części utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. D. kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
4. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 685/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje.

Wywiedzione apelacje okazały się skuteczne jedynie o tyle, iż w ich następstwie należało zamienić zapadły wyrok poprzez uznanie, iż oskarżony czynów przypisanych mu w pkt. 1 dopuścił się w krótkich odstępach czasu i z wykorzystaniem takiej samej sposobności.

Obu wspomnianych występów A. K. dopuścił się bowiem w sierpniu 2015 r., a zatem już w czasie obowiązywania znolizowanych przepisów ustawy karnej, co nastąpiło – z mocą od daty 1 lipca 2015r. – w drodze ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015r., poz. 396). Ocena prawna powyższych zdarzeń odbywała się zatem wyłącznie na gruncie przepisów zmienionych ze wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami.

Sąd Rejonowy tymczasem trafnie obejmując zachowania oskarżonego konstrukcją ciągu przestępstw posłużył się w dyspozycji zaskarżonego orzeczenia nieobowiązującym już znamieniem podobieństwa sposobu popełnienia obu tych czynów charakterystycznym dla przepisu art. 91 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. Aktualnie natomiast zastąpione ono zostało wykorzystaniem przez sprawcę takiej samej sposobności.

W badanej sprawie – w granicach ustaleń faktycznych przyjętych przez Sąd I instancji – wątpliwości nie ulegało, że A. K. działał właśnie w tych ostatnich warunkach, wyzyskując dla popełnienia każdego z dwóch występów tę samą okazję oraz okoliczności. Przedmiotowy wyrok trzeba zatem było zmodyfikować dostosowując opis ciągu przestępstw do przepisów obowiązujących obecnie, co w żaden sposób nie pogorszyło sytuacji prawnej oskarżonego. Na marginesie, należy zauważyć, że Sąd jurysdykcyjny prezentując w pisemnym uzasadnieniu swą ocenę prawną odnosił się już do art. 91 § 1 kk w wersji znolizowanej i omówił zagadnienie popełnienia obu czynów z wykorzystaniem takiej samej sposobności (vide: k-46).

Co do istoty zaś, żadna z apelacji słuszna nie była, toteż żadna z nich nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd merytoryczny dokonał w przedmiotowej sprawie prawidłowych ustaleń faktycznych i nie naruszył w żadnym stopniu prawa procesowego, jak i poza zakresem skorygowanym przez Sąd Okręgowy – prawa materialnego. Nie budziło też wątpliwości rozstrzygnięcie w materii sprawstwa i winy oskarżonego oraz prawnej kwalifikacji popełnionych przez niego występów. Również wymierzona bezwzględna kara pozbawienia wolności za rażąco surową uchodzić nie mogła.

Sąd orzekający starannie i w prawidłowy sposób przeprowadził postępowanie dowodowe, a wyczerpująco zgromadzony materiał dowodowy poddał następnie wszechstronnej i wnikliwej analizie oraz ocenie wyprowadzając trafne oraz logiczne wnioski końcowe. Tok rozumowania i sposób wnioskowania Sądu Rejonowego przedstawiony w części sprawozdawczej zaskarżonego wyroku jest prawidłowy i zgodny ze wskazaniami wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Nie przekroczono przy tym ram swobodnej oceny dowodów, jak i nie popełniono uchybień tego rodzaju, że mogłyby one spowodować konieczność uchylecia wyroku i przekazanie sprawy do rozpoznania ponownego.

Sąd orzekający wskazał na jakich oparł się dowodach, dlaczego dał im wiarę oraz należycie wytłumaczył z jakich przyczyn odmówił wiary wyjaśnieniom oskarżonego oraz „wspierającym” go świadkom. Sąd odwoławczy nie doszukał się najmniejszych podstaw do odmiennej aniżeli Sąd I instancji oceny przeprowadzonego na rozprawie głównej materiału dowodowego, ani też do podważenia ustaleń faktycznych i ocen prawnych poczynionych w postępowaniu rozpoznawczym.

Także część motywacyjna orzeczenia w pełni odpowiada wszelkim wymogom formalnym zakreślonym przez obowiązujące przepisy prawa, co umożliwia kontrolę instancyjną.

Sąd Rejonowy dysponował w badanym przypadku dwoma grupami osobowych źródeł dowodowych. Z jednej strony były to relacje A. K. i świadków: B. N. oraz F. G., z drugiej zaś zeznania całej trójki przesłuchanych w sprawie funkcjonariuszy Policji: M. B. (1), A. B. i D. B.. Nie popełnił przy tym błędu dając wiarę świadkom grupy drugiej i w oparciu o te właśnie dowody odtwarzając przebieg inkryminowanych zaszłości.

Nade wszystko, nie ujawniły się żadne takie okoliczności, by zakładać iż występujący przed Sądem I instancji policjanci przedstawiali rozpatrywane zdarzenia w sposób sprzeczny w rzeczywistością, a zwłaszcza by funkcjonariusze – jak w ostatnim słowie podkreślał oskarżony – „chcieli go pogrążyć opierając się być może na jego wcześniejszych sprawach”.

Nic bowiem nie wskazywało, by którykolwiek z nich znał wcześniej A. K. lub choćby zetknął się z nim w jakichkolwiek okolicznościach, a zwłaszcza w związku z uprzednio toczącymi się, a prawomocnie ukończonymi postępowaniami karnymi dotyczącymi oskarżonego. W obu badanych sytuacjach, tak 19, jak i 20 sierpnia 2015r. spotkanie się świadków z K. i podjęte interwencje miały charakter – jak wynikało z zeznań policjantów – losowy i przypadkowy.

W pierwszym przypadku B. i B. będąc w patrolu pieszym dostrzegli dziwnie zachowującego się mężczyznę – w sposób sugerujący jego pozostawanie pod wpływem alkoholu, który następnie wsiadł za kierownicę samochodu i odjechał nim. To była jedyna przyczyna zatrzymania do go kontroli – już po wyjechaniu auta z parking, gdy znalazło się ono na drodze publicznej, zaś kierującym okazał się oskarżony.

W przypadku drugim policjanci patrolu zmotoryzowanego (B. i B.) zauważyli w okolicy ulicy (...) w G. ten sam pojazd – kierowany przez A. K., o którym M. B. (1) od dnia poprzedniego wiedział, iż nie posiada on prawa jazdy. Ten fakt wyłącznie spowodował udanie się radiowozu w ślad za owym samochodem, dostrzeżenie jak wjeżdża on na parking, gdzie zza kierownicy wysiada oskarżony, a potem – ponowną kontrolę A. K..

Powody dwukrotnego zatrzymywania i kontroli oskarżonego w opisie funkcjonariuszy Policji jawiły się przeto jako racjonalnie uzasadnione, zrozumiałe i przez to wiarygodne. Wariant alternatywny dla wersji policjantów – lansowany de facto przez A. K. i powielony następnie w obu apelacjach – musiałby sprowadzać się do niesprecyzowanych bliżej „teorii spiskowych”, dla przyjmowania których nie było najmniejszych dowodowych podstaw.

Po wtóre, świadek M. B. (2) zdecydowanie zaprzeczał, by w dniach 19 i 20 sierpnia 2015r. udawał się samochodem oskarżonego po pomidory (skoro K. nie dysponował uprawnieniami do kierowania pojazdami mechanicznymi) i „dostarczył” wóz do miejsca, gdzie A. K. handlował. B. zabezpieczał jedynie pojazd po kolejnych kontrolach oskarżonego.

Tym bardziej przemawiało to na niekorzyść wyjaśnień K. oraz zeznań N. i G..

Sąd Rejonowy prawidłowo też ustalił, wskazał oraz ocenił wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar orzeczonej kary i środków karnych.

Kara pozbawienia wolności – uwzględniając zagrożenie ustawowe przewidziane sankcją przepisu art. 178a § 4 kk i zaostrenie granicy górnej wprowadzone regulacją art. 91 § 1 kk – jest adekwatna do stopnia zawinienia oskarżonego oraz stopnia szkodliwości społecznej przypisanych mu czynów. Nie można zapomnieć, iż A. K. był jak dotąd karany sześciokrotnie w tym za identyczne przestępstwa z art. 178a kk, a także za niestosowanie się do wymierzonych prawomocnie zakazów, zaś obecnych występów (aż dwóch w kolejnych dniach – co świadczyło o jego uporczywości) dopuścił się w warunkach specyficznej recydywy z art. 178a § 4 kk. Odbywał nadto kary typu izolacyjnego.

Wszystko to nie wywarło jednak pozytywnego, resocjalizacyjnego skutku, ani też nie zmieniło jego negatywnego nastawienia do obowiązującego porządku prawnego, czego wyrazem były następne dwa umyślne przestępstwa.

W przypadkach skazania z art. 178a § 4 kk ustawa karna, co do zasady wyklucza możliwość warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Dozwolone jest to wyłącznie w wypadkach szczególnie uzasadnionych (vide: art. 69 § 4 kk). Rozpatrywane czyny były natomiast sytuacjami wręcz typowymi, bez jakichkolwiek cech nadzwyczajnych zasługujących na szczególne potraktowanie. Na żadne takie cechy nie wskazywały również wywiedzione środki odwoławcze.

Obligatoryjny – obowiązkowy charakter ma z kolei – w świetle regulacji art. 42 § 3 kk – orzeczenie dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkiego rodzaju. Identycznie – świadczenie pieniężne orzeczone w pkt. 3 dyspozycji przedmiotowego wyroku, przy czym rozmiar 10 tys. zł. to najniższa jego wysokość przewidziana w art. 43a § 2 kk dla sprawców z art. 178 § 4 kk.

O żadnej rażącej i niewspółmiernej surowości kar i środków karnych nie było tym samym mowy. Spełnią one należycie swe cele zapobiegawcze, wychowawcze oraz w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Mając to wszystko na uwadze i uznając wyrok- w pozostałej, niezmienionej części za prawidłowy, Sąd Okręgowy utrzymał go w tymże zakresie w mocy.

O należnościach obrońcy z urzędu oraz o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono jak w pkt. 3 i 4 wyroku niniejszego.